**INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD**

Nummer: 199

| | |
|---|---|
| **Portefeuille**: | Jeugdzorg, onderwijs, emancipatie en integratie en kunst en cultuur en gemeentelijk vastgoed |
| Programma: | 4. Onderwijs |
| Taakveld: | 4.2. Onderwijshuisvesting |
| Datum | 1 juni 2021 |

**Onderwerp: Aanvragen opname Plan van Scholen 2022-2025**

**DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:**

Het collegebesluit om het verzoek van Stichting Christelijk Primair Onderwijs (SCPO) voor opname van een protestants-christelijke basisschool en het verzoek van Stichting Vrijeschool Lelystad (SVL) voor opname van een vrijeschool in het Plan van Scholen 2022- 2025 niet te honoreren.

**INLEIDING**

De schoolbesturen SCPO en SVL willen ieder een nieuwe basisschool in Lelystad stichten; resp. een protestants-christelijke basisschool in Warande en een vrijeschool met als huisvestingsvoorkeur het oude schoolgebouw ‘De Fontein’. Zij hebben het college daarom verzocht de stichting van deze scholen op te nemen in het zogenaamde Plan van Scholen voor de jaren 2022-2025. Het is de taak van de gemeente om de verzoeken van de schoolbesturen te toetsen en op basis daarvan te besluiten de aanvraag wel of niet op te nemen op het Plan van Scholen (een overzicht van nieuw op te richten scholen in de gemeente). Kern van de toetsing is of het aannemelijk is dat de gewenste nieuwe scholen binnen 5 jaar door ten minste 200 leerlingen (geldende stichtingsnorm voor Lelystadse basisscholen) zullen worden bezocht.

In deze informatienota lichten we het besluit om beide aanvragen niet te honoreren toe, met als gevolg om geen Plan van Scholen 2022-2025 op te stellen.

**KERNBOODSCHAP**

De gemeente is, vanuit haar wettelijke taak, verplicht om de aanvragen te toetsen. De toetsing van een aanvraag kent geen beleidsvrijheid. De gemeente is tot de conclusie gekomen dat de aanvragen van SCPO en SVL niet gehonoreerd kunnen worden. Omdat de aanvragen niet voldoen aan de wettelijke vereisten is er geen aanleiding om uw raad een Plan van Scholen 2022-2025 vast te laten stellen. Er zijn immers geen aanvragen die gehonoreerd kunnen worden.

**VERVOLG**

Op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) kunnen schoolbesturen een aanvraag indienen voor het stichten van een nieuwe basisschool. Het bevoegd gezag van de betreffende basisschool dient vóór 1 februari een verzoek in bij het college van de gemeente waar men de school wil

realiseren. Deze aanvraag dient onderbouwd te zijn met in elk geval een leerlingenprognose. Tevens dient het bevoegd gezag aan te geven voor welke richting de aanvraag wordt gedaan, welk voedingsgebied zij hanteert en waar de school gerealiseerd moet worden.

Wanneer er binnen de gemeente van vestiging van de te stichten school geen andere school van die denominatie of richting aanwezig is, zoals het geval is van de aanvraag van een vrijeschool in de gemeente Lelystad, moet de aanvraag onderbouwd worden door het bestuur met een prognose op basis van het belangstellingspercentage voor het basisonderwijs van die richting in een vergelijkbare gemeente. Wanneer er binnen de gemeente van vestiging van de te stichten school een andere school van diezelfde denominatie aanwezig is, hetgeen aan de orde is met betrekking tot de aanvraag van SCPO, moet het bestuur de aanvraag onderbouwen met een prognose op basis van het belangstellingspercentage voor de school van die richting binnen de gemeente.

De gemeentelijke toetsing van de aanvragen richt zich naast een aantal formele vereisten primair op de haalbaarheid van de ingediende leerlingenprognose (en de juistheid of volledigheid van de daarin gehanteerde uitgangspunten). De formele vereisten zijn:

- Plaatsruimte – voedingsgebied;
- Leerlingenprognose;
- Belangstellingspercentage;
- Deelnamepercentage basisonderwijs;
- Prognose van basisgeneratie in voedingsgebied (o.a. woningbouw, demografische ontwikkelingen);
- Vergelijkingsgemeente (alleen van toepassing bij de aanvraag van SVL) .

Voor meer informatie over de bovenstaande vereisten verwijzen wij uw raad naar bijlage 1.

**Besluit aanvraag SCPO**
De gemeente heeft de aanvraag van SCPO beoordeeld. Op grond van de analyse (zie bijlage 1, 2 en 2.1) van de leerlingenprognose van SCPO is het niet aannemelijk dat de stichtingsnorm voor de gemeente Lelystad van 200 leerlingen binnen 5 jaar wordt gehaald. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

1. *In de berekening van SCPO wordt uitgegaan van een onjuiste basisgeneratie voor het voedingsgebied van de te realiseren basisschool*.
   In de berekening van SCPO wordt uitgegaan van een aanzienlijk grotere omvang van de basisgeneratie in het voedingsgebied dan in de gemeentelijke bevolkingsprognose. SCPO gaat uit van een basisgeneratie van 1.781 kinderen in 2029, terwijl op basis van de gemeentelijke prognoses en daarin gehanteerde uitgangspunten de basisgeneratie van het door SCPO gehanteerde voedingsgebied circa 1.495 kinderen is. Daarnaast geeft het door SCPO gehanteerde model voor nieuwbouw een overschatting van de basisgeneratie (zie bijlage 1, 2 en 2.1). De basisgeneratie is bij SCPO 19 % hoger dan in de gemeentelijk prognose in 2029, het jaar dat voldaan moet worden aan de stichtingsnorm.

2. *SCPO gaat uit van een deelnamepercentage van 95 %. De gemeente Lelystad hanteert een deelnamepercentage van 91 %. Het deelnamepercentage geeft aan hoeveel leerlingen van de basisgeneratie een basisschool in Lelystad bezoekt. SCPO schat dit deelnamepercentage te hoog in.*
   Het deelnamepercentage is gedefinieerd als het aantal leerlingen op de basisscholen in Lelystad, gedeeld door de basisgeneratie op 1 januari maal 100 %. Op 1 oktober 2020 bezochten 7.235 leerlingen het basisonderwijs in Lelystad (bron: DUO). De basisgeneratie op 1 januari 2021, bestaande uit de 4 tot en met 11-jarigen en 30 % van de 12-jarigen, besloeg 7.982 kinderen (bron: Basisregistratie Personen). Hieruit volgt een deelnamepercentage van 91 %. SCPO gaat ervan uit van een deelnamepercentage van 95 %. Dit percentage is 4 procentpunt hoger dan de feitelijke situatie. Het aantal ‘beschikbare’ kinderen in de basisschoolleeftijd voor Lelystadse basisscholen ligt dus circa 4 procentpunt lager dan hetgeen SCPO aangeeft.

**Besluit aanvraag SVL**
De gemeente heeft de aanvraag van SVL beoordeeld. SVL heeft de aanvraag voor een vrijeschool, vanwege het ontbreken van een school van dezelfde denominatie of richting in Lelystad, onderbouwd

door een vergelijking te maken met de gemeente Hoorn. De gemeente is van mening dat de gemeente Hoorn niet een vergelijkbare gemeente is:

1. *Op basis van de analyse (zie bijlage 1) wordt de vergelijkingsgemeente Hoorn, die SVL opgeeft voor het berekenen van de leerlingenprognose, als onvoldoende vergelijkbaar geacht.* Hierdoor kan niet uit worden gegaan van het belangstellingspercentage voor vrijeschoolonderwijs van de gemeente Hoorn. Hoorn heeft een ander geografisch profiel. Het forse verschil in leerlingendichtheid[1] tussen Hoorn (319) en Lelystad (33) ziet de gemeente Lelystad als zwaarwegend. Op basis van o.a. deze verschillen wordt Hoorn aangemerkt als onvoldoende vergelijkbaar en wordt de aanvraag van SVL op basis onvoldoende vergelijkbaarheid met de gemeente Hoorn afgewezen. Hierdoor is de toetsing van het behalen van de stichtingsnorm (stap 2) niet meer van toepassing.

**Geen Plan van Scholen 2022-2025**
In artikel 83 van de WPO is bepaald dat de vaststelling van het Plan van Scholen achterwege kan blijven indien er geen aanvragen tot opneming in het plan zijn ontvangen of geen aanvragen voor inwilliging in aanmerking komen. Omdat de aanvragen van SCPO en SVL niet voldoen aan de wettelijke vereisten is er geen aanleiding om uw raad een Plan van Scholen vast te laten stellen. Er zijn immers geen aanvragen die gehonoreerd kunnen worden.

**Communicatie richting SCPO en SVL**
Tijdens het proces inzake de beoordeling van de aanvragen heeft de gemeente diverse overleggen gevoerd met de desbetreffende besturen. Beide besturen hebben de gelegenheid gehad om aanvullende informatie aan te leveren en mondeling hun aanvraag toe te lichten.

Het college heeft op 2 juni jl. de desbetreffende besturen geïnformeerd over het genomen besluit (middels een begeleidend schrijven). De gemeente heeft de besturen tevens uitgenodigd voor een gesprek om het genomen besluit mondeling toe te lichten. Mocht SCPO en/of SVL het niet eens zijn met genomen besluit, kan het desbetreffende bestuur alsnog administratief beroep instellen bij de minister van OCW (artikel 80 van de WPO lid 1).

**Tweede basisschool in de Warande is noodzakelijk**
Afgelopen zomer is het schoolgebouw van KC Warande in recordtempo uitgebreid met ca. 900 extra m2's. Hiermee kan de school weer nieuwe leerlingen huisvesten. Op basis van de leerlingenprognose kunnen we concluderen dat het gebouw van KC Warande in schooljaar 23-24 al weer 'vol' zit. Rekening houdend met de doorgaande woningbouw in Warande betekent dit dat binnen afzienbare tijd een tweede school in deze wijk nodig is. In het kader van het Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP) meerjarenperspectief is voor 2023 hier financieel al rekening mee gehouden. De gemeente kan echter zelf geen school stichten, maar ziet wel de noodzaak van een tweede bassischool in de Warande. Daarom gaat de gemeente in overleg met de schoolbesturen voor Primair Onderwijs om te komen tot oplossingen voor het alsnog stichten van een tweede school in de Warande.

Met de wetswijziging 'Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen' (1 juni 2021) ontstaat er ruimte om op basis van een onderwijsconcept een school te beginnen (en vervalt de erkende geloofs- of levensovertuiging (richting)). Dit biedt voor de Lelystadse schoolbesturen meer mogelijkheden om bijv. een tweede school in de Warande te stichten.

**Wetswijziging Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen**
Deze nieuwe wetgeving 'moderniseert' de procedure voor het stichten van scholen in het basis- en voortgezet onderwijs. Met de nieuwe wetgeving vervalt vanaf volgend jaar de huidige Plan van Scholen -procedure voor het stichten van nieuwe scholen. Dit jaar is dusdanig 'bijzonder' omdat schoolbesturen twee keer de kans krijgen om een aanvraag in te dienen voor het stichten van een nieuwe school (via Plan van Scholen en via de nieuwe wetswijziging). Dit kan voor SCPO en SVL een mogelijkheid bieden om alsnog een aanvraag in te dienen op basis van de nieuwe wet 'Meer Ruimte voor Nieuwe Scholen'.

[1] De leerlingdichtheid is de uitkomst van het aantal inwoners van 4 tot en met 11 jaar in de gemeente gedeeld door het aantal km$^2$ grondoppervlakte van de gemeente.

**BIJLAGEN**

Bijlage 1. Beoordeling aanvraag SCPO en SVL – Plan van Scholen 2022-2025.
Bijlage 2. Berekening modelprognose SCPO.
Bijlage 2.1 Toelichting berekening modelprognose SCPO.